

Gurðið Andorsdóttir, góðskuleiðari:

32 virkir í Føroyum eru ES-góðkend

Av 55 virkjum, íroknað verksmiðjutrolarar, smærri og størri fiskavirki, eru nú 32, sum hava fingið ES-góðkenning. Tey standa fyri meir enn 80 pst. av føroysku útflutninginum

DAGNY JOENSEN

Av og á hoyrist um eitt virki, sum hevur fingið ES-góðkenning. Eisini hoyrist um virki, sum skulu seljast, men sum skulu søkja um góðkenning av nýggjum.

Vit spurdu Guðrið Andorsdóttir, góðskuleiðarar á Fiskavirking, hvør umsitur hesar reglur, og hvør góðkennir virkjini?

- Føroysk lógáva og lóg-gilding er galdandi og loyvi givin fyri ávíst áramál, fyri hvørt virki sær.

- Um virkið skiftir eigara, skal tað søkja um góðkenning av nýggjum, sigur Guðrið Andorsdóttir.

Trupul støða

Føroyska fiskivinnan er í einari truplari støðu, tí umframt at uppfylla krøvini til føroyska lógávu o.a., so eru onnur krøv um ES-góðkenning galdandi.

ES-góðkenning verður ikki givin eftir føroyskum reglum, tí tað er ikki ein føroysk lóg ella kunngerð galdandi á økinum, men strong krøv, ið ES setir virkjum, sum vilja útfluta til ES-land.

Føroysku góðkenningin verður givin eftir fleiri føroyskum lógum, eitt nú mat-

vørulógini, lógini um innan-hýsiseftirlit, merking, flutning av matvørum o.s.fr.

Bárður Enni, stjóri á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni sigur, at tá ES-umboð vóru í Føroyum í septembri 1995, vitjaðu tey nøkur virki, um framt at tey góvu Heilsufrøðiliga myndugleikan at kanna virki eftir ávisum reglum. Í mars 1996 var ES-vegleiðing gjørd, sum Heilsufrøðiliga arbeiðir eftir.

Eftir yvirlitinum hjá Heilsufrøðiliga høvdu 32 virki fingið ES-góðkenning 22. mai 1997. Í oktober í ár eru 55 virki í Føroyum, her íroknað verksmiðjutrolarar og smærri virki. Av hesum mangla 17 virki at fáa vitjan av Heilsufrøðiliga.

32 virki útfluta 80 pst. av fiskavørnum

Tey 32 virkjini, sum eru ES-góðkend, útfluta tilsamans meir enn 80 pst. av útflutninginum.

Av tí at nøkur virki verða niðurløgd, onnur eru lóg-giðdað og aftur onnur hava umsøkn liggjandi um at fáa ES-góðkenning, ber ikki til at fáa nærri yvirlit.

- Tað tekur eina viku at kanna eitt virki. Síðani

verður frágreiðing skrivað og nærri ásett, hvat skal gerast, og tíðarfreist fyri nær arbeiðið skal vera liðugt.

Her er talan um umvælingar, fyri at sleppa at útfluta til ES-land fram eftir.

Hvørt virkið sær hevur fingið eina frágreiðing, sum er sett upp í punktum, um hvat skal gerast í 1996, og nær umvæling o.a. skal vera liðugt. o.s.fr.

Er talan um størri umvælingar og umvælingar, skal tað gerast sambært avtalu við Heilsufrøðiliga Starvsstovuna.

- Flestu framleiðarar hava fingið eina freist, og Heilsufrøðiliga Starvsstovan skal hava tekning av umvælingunum, sigur Guðrið Andorsdóttir.

Viðvíkjandi ES-krøvunum, so eru tey meira umfevandi enn tað vit eru von við.

Krav um heilsivíðurskiptini

- ES kreivur so og so nógv rúm til rákvarna, t.d. eitt rúm til pakkning og eitt rúm til goymslu. Har t.d. saltfiskur verður arbeiðdur, skal eitt rúm vera til at salta fiskin, eitt rúm til at skera hann, og eitt rúm til at

Tað setir stór krøv til fiskafarmleiðarar at fáa ES-góðkent virkjini. 32 av 55 virkjum hava fingið góðkenning, og hesi útfluta meir enn 80 pst. av útflutninginum

pakka fiskin.

Guðrið Andorsdóttir vil einki siga um, hvørt Fiskavirking hevur gjørt raðfesting um, hvar og hvussu virkjini skulu umvælast. Hon vil bert siga, at tað velst um nær virkjini hava havt vitjan av Heilsufrøðiliga og hvørja freist einstøku virkjini hava fingið.

Tað er tó einki ivamál, at her er talan um sera strong krøv, og at tað kann fáa serliga óhepnar avleiðingar, um fiskavøra innflutt í ES, verður steðgað, tí góðskan ikki er í lagi.

Rækjurnar í India

- Eitt nú er dømi í India, sum verður mett á sama støði sum vit, ið eru trið lands innflytarar.

- Í India vóru somu ES-fólk og vitjaði, og í Føroyum í fjør. Tey vóru ikki so væl nøgd við viðurskiptini í India, men góvu kortini loyvi at útfluta til ES-land, sigur Guðrið Andorsdóttir.

4. august í ár fann ES-efirlitið eina bakteriu í eini sending av rækjum úr India.

- Hóast hon ikki sjúkuelvandi, so varð allur innflutningur úr India steðgaður sama dag sum bakterian varð funnin. Og ikki bert vóran, sum var komin í ES-land, men eisini vøra, sum var farin úr India.

Bannið stendur við til 15. november.

- Tí er tað so umráðandi at allir fiskautflytarar hava so góðar umstøður, at teir lúka ES-krøvini. Ger ein framleiðari ein feil, so steðgar tað øllum føroyskum fiskautflutningi til ES-land, sigur Guðrið Andorsdóttir.

Fiskavirking umvælir virki fyri virki, og freistin at gera arbeiðið liðugt, er sett eftir, nær Heilsufrøðiliga Starvsstovan vitjaði einstaka virkið.

Bankamálið ørkymmlar danir

DAGNY JOENSEN

Fyri triðu ferð var Frank Jensen, lógmálaráðharri í samráð við politisku búskaparnevndina í Fólkatingsinum í gjár. Har var málið um at kanningarnevndin hevði útflygjað Den Danske Bank loynilig skjól.

Formaðurin í kanningarnevndini hevði latið lóg-málaráðharranum eina frágreiðing, sum Frank Jensen kunnandi fólkatingslimirnir um.

Tað kom fram, at als einki hald var í hesum skuldsetingum, og at einki hald var

greinini um málið, sum stóð í „Børsen“ herfyri.

Limir í politisku búskaparnevndini halda, at Den Danske Bank av sínum eintingum hevur „plantað“ greinina í Børsen, fyri at ó-rógva kanningarnevndina í sínum arbeiði.

Nú verða spurningar av meira tekniskum slag viðgjörðir í politisku búskaparnevndini. Nevndin vil m.a. hava svarað, um grein 6 í serlógini fyri kanningina er sterkari enn grein 50 í banka- og sparikassalógini, og um føroyingar hava fingið somu upplýsingar og at-

gongd til pappír, sum Den Danske Bank.

Kanningarnevndin sigur, at báðir partar hava fingið somu skjól til kunningar í samband við spurningarnir sum tey avhoyrdu skuldu svara.

Kanningarnevndin og tey avhoyrdu kunnu fáa øll skjól frá Figgjareftirlitinum um Den Danske Bank. Tað kreivur hinvegin, at spyrjarin veit, hvørji skjól eru tøk.

Um Den Danske Bank veit um skjól í Figgjareftirlitinum, sum føroyingar ikki vita um, so hava føroyingar

ikki møguleika at biða um upplýsingarnar frá Figgjareftirlitinum.

Tað verður nú alt meira tosað um millum danir, at Den Danske Bank kennir niðurstøðuna hjá Kanningarnevndini, og tí nú roynir mótparturin at grugga málið.

- Um so er, at den Danske Bank veit hvat er satt í hesum máli, so veit bankin eisini, hvør niðurstøðan hjá Kanningarnevndini verður, sigur eitt umboð í politisku búskaparnevndini við Sosi-

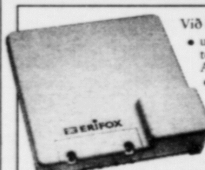
-ERICSSON hevur fyrri PFI A/S í Noregi framleitt hesar vekslararnar til álít hjá smávirkjum um allan heimin

ERIFOX

TELEFONVEKSLARAR

Gerid sum fleiri hundrátúsund onnur smávirki - eisini fleiri í Føroyum, skifti út til hesa einföldu og ódýru loysn

ERIFOX I.....1 telefonlinja og upp í 6 telefonir.....Pris kr. 1.448,-
ERIFOX II.....2 telefonlinjur og upp í 6 telefonir.....Pris kr. 2.028,-
ERIFOX III 3 telefonlinjur og upp í 8 telefonir.....Pris kr. 4.375,-

Við ERIFOX III eykamøguleikar:

- upp til 6 telefonlinjur og 14 telefonir. (Annars PHILIPS ella ASCOM vekslar)
- display visir hvør er upptikin á hvørjari telefonlinju
- aur.bólur sum t.d. sjálvrikið skiftir til kvøld og vikuskiftissvar
- biðtónleikur kann setast á
- tráðleysar umstillingstelefoni

Uppseting og ráðgeving verður gjørd av royndum teknikara. Gott samskipt er við TFL. Fólk sum eru von við at teknikk og káðalar, kunnu um ynskist sjálvi seta ERIFOX I og II upp, vegleiðing fast um telefon, ella tey biða ein innleggjara tey hava álít á ERIFOX III eiga at verða uppsettur av okkum, ella samstarvandi innleggjara.

Hittast best á telefon/fartelefon, so ringið fyrst, og fáið eitt prát

Fa. EYDUN EGHOLM
TELEÚTGERD, TÆNASTA OG LOYSNIR

Fjalsgota 13 • Tlf. 14567/87567 • Fax 19670

